

Raadsvoorstel

Onderwerp **Commissie werkwijze raad**

Registratienr. 5087563 Steller/telnr. Wolbert Meijer / 7726 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder

n.v.t.

Raadscommissie

n.v.t.

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. Voor het vergaderseizoen 2015-2016 een tijdelijke commissie 'werkwijze raad' in te stellen
- II. Deze commissie als opdracht mee te geven
 - a. Kom met voorstellen om het raadswerk efficiënter te organiseren; let daarbij ook op quick wins.
 - b. Kom met voorstellen om het gebiedsgericht werken te versterken met vormen van ontmoeting tussen raad en stadjes.
 - c. Kom met voorstellen om de invloed van burgers op de politieke besluitvorming te moderniseren.
- III. Alle fracties in de raad gelegenheid te geven één raadslid uit hun midden aan te wijzen als lid van deze commissie, dat daarbij dan geldt als door de raad benoemd, de plaatsvervangend voorzitter van de raad te benoemen als voorzitter van deze commissie, en de burgemeester als voorzitter van de raad uit te nodigen om als adviseur de vergaderingen van de commissie bij te wonen
- IV. In het voorjaar van 2016 de balans op te maken op basis van een (voorlopige) eindrapportage van de commissie en dan te bezien of het mandaat van de commissie moet worden verlengd.

Samenvatting

Al langere tijd wordt er gesproken over eventuele veranderingen in de werkwijze van de raad. De huidige vergaderwijze wordt niet in alle opzichten als even efficiënt ervaren en bredere ontwikkelingen m.b.t. de lokale democratie nodigen uit tot herbezinning op de rollen van raad, college en ambtenarij, en op de relatie burger – politiek. Daarnaast dringt de vraag zich op wat het streven van het college van B&W om meer gebiedsgericht te gaan werken betekent voor de werkwijze van de gemeenteraad. Een werkgroep uit de raad houdt zich al enige tijd met deze vragen bezig en is tot de conclusie gekomen dat het nu tijd is om de raad hiervoor een formele commissie te laten instellen met een heldere, duidelijk (ook in tijd) afgebakende opdracht.

B&W-besluit d.d.: n.v.t.

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Al langere tijd wordt er gesproken over eventuele veranderingen in de werkwijze van de raad.

Chronologisch weergegeven:

2013/2014 – Naar een nieuwe vergaderstructuur

Eind vorige, begin huidige raadsperiode:

- Overleg van fractie- en commissievoorzitters
- Enquête onder raadsleden over werkwijze raad en commissies
- Testament oude raad

Conclusie:

- Voorlopig nog even verder met huidige vergaderstructuur, maar wel verder werken aan vernieuwing, andere methoden; nodig vanwege
 - Onevenwichtige portefeuilleverdeling tussen commissies
 - Steeds meer commissie-overstijgende onderwerpen
 - Gebrek aan fasering besluitvormingsproces
 - Meer aandacht nodig voor relatie burger - politiek
- Griffie start onderzoek naar andere vergadermodellen in den lande
 - Op basis daarvan verbetervoorstellen
 - In samenspraak met klankbordgroep uit raad

Eind augustus 2014 e.v.:

- Griffievoorstel 'naar een nieuwe vergaderstructuur'
 - BOB-model (beeldvorming, oordeelsvorming, besluitvorming)
 - Raadsinformatieavond
 - Drie commissies (bestuur, maatschappij, ruimte)
- Reacties uit fracties en college zeer uiteenlopend
- Conclusie: herbezinning nodig
- Uiteindelijk: eerst bijeenkomst 17 december afwachten (veranderende rollen raad, college, ambtenaar)

2015 – Werkgroep werkwijze raad

Plan van aanpak:

- op basis van concrete ontwikkelingen in het lokaal bestuur in Groningen wordt gezien wat deze betekenen voor het functioneren / de werkwijze van de raad
- elke maand enkele casussen bespreken en daaruit conclusies trekken
- in juni tussenbalans opmaken
- na de zomer met hele raad bespreken

Voor de opbrengst van de gesprekken in deze werkgroep zij verwezen naar de bijlage.

En verder

Opgemerkt wordt dat een aantal onderwerpen al buiten de gevestigde werkwijze / structuur is en wordt opgepakt. Genoemd kunnen worden: woonvisie; de door de raad zelf georganiseerde second opinion rondom ringweg zuid; het door de raad georganiseerde gesprek tussen projectbureau zuidelijke ringweg en Groningen Verdient Beter; de bijeenkomsten rondom sport. Daarnaast komen er initiatieven over onderwerpen, waar niet op voorstellen van het college wordt gewacht, maar waar de raad zelf het initiatief neemt (het Noorderplantsoen, het thema vuurwerk). Ook via de veranderlabs komen onderwerpen aan de orde (vgl. het A-kwartier) waar de raad bij betrokken is, en waar voor een andere werkwijze wordt gekozen.

Bijeenkomst gebiedsgericht werken, en verder

Op 15 april 2015 vond er een raadsbijeenkomst plaats over het thema 'gebiedsgericht werken', met als sprekers Jacques Wallage en Marije van den Berg.

Uit de bijeenkomst van 15 april zijn een aantal rode draden te herleiden, zoals:

a. De samenleving versus de politiek.

- De samenleving verandert in een snel tempo, en het is de vraag of de raad voldoende mee verandert.
- De samenleving lijkt steeds meer afstand te nemen van de politiek, ook van de gemeentepolitiek.
- De samenleving lijkt steeds meer haar eigen boontjes te willen doppen en de gemeente daarbij vaak tegen te komen als regelgever in plaats van als facilitator.
- De gemeente zal wellicht naar nieuwe wegen moeten zoeken om de aansluiting met de veranderende samenleving te houden.
- Er is behoefte aan een nieuwe oriëntatie op de rol en functie van de gemeentepolitiek in de lokale samenleving.
- De kanteling van de gemeente naar het gebiedsgericht werken wordt door velen als belangrijke ontwikkeling gezien.

b. De organisatie van het politieke systeem.

- Raad en commissies vergaderen veel, misschien wel teveel.
- Het politieke systeem zou veranderingen in de samenleving moeten volgen, maar niet iedereen ziet dat ook daadwerkelijk gebeuren.
- De indruk bestaat dat de raad vaak achter de feiten aan loopt.
- Het huidige commissiestelsel wordt door meerderen als nodeloos ingewikkeld en tijdrovend ervaren.
- Het is de vraag of het huidige systeem van burgerparticipatie effectief genoeg is.

Niet ieder raadslid en iedere fractie ziet op elk onderdeel het probleem even groot voor ogen. Het is van belang om dit cluster aan vraag- en ontwikkelpunten voor het vervolg van het proces mee te nemen en verder door te spreken.

Kader

n.v.t.

Argumenten en afwegingen

Na alle bezinning die de afgelopen jaren al heeft plaatsgevonden m.b.t. de werkwijze van de raad, wordt het nu nodig geacht om daadwerkelijk stappen te gaan zetten. Daarvoor is breed draagvlak binnen en commitment van de raad nodig, vandaar dat nu een officieel raadsbesluit wordt gevraagd. Het zou het mooist zijn als alle fracties in de in te stellen commissie zijn vertegenwoordigd. De voorzitter van de commissie dient er in ieder geval voor te zorgen dat alle fractie(voorzitter)s aangehaakt / geïnformeerd blijven.

Financiële consequenties

Uitgebreide externe begeleiding wordt niet nodig en ook te kostbaar geacht, maar waar het proces ondersteund kan worden met *know how* vanuit de kennisinstellingen binnen gemeente, bijv. op het gebied van bestuurskunde, zal daar gebruik van worden gemaakt. Mochten de kennisinstellingen niet bereid zijn kosteloos hun bijdrage te leveren, dan is er voor de commissie ruimte om te putten uit het budget van de raad.

Vervolg

Er is gekozen voor een ook in tijd beperkte opdracht, om zo druk op de ketel te houden. Uw raad kan in het voorjaar van 2016 de balans opmaken en daarbij bezien of de commissie voor een tweede seizoen ingesteld moet worden.

Bijlage

Instrumenten Marije v.d. Berg

- Burgertop / G1000¹
- Buurtrechten: welke rechten zijn er in deze buurt en hoe kunnen we die vorm geven (experiment Amsterdam)
- Burgerbegroting / wijk- en buurtbudgetten (goede ervaringen in Antwerpen)
- Maatschappelijk aandeelhouderschap beter invullen (Nijmegen): hoe is op een school of in zorginstelling democratie geregeld?
- Meebeslissvormen / afstaan van beslissingsrecht (Peel en Maas)
- Burgerpanels en burgervisitatie (macht afstaan op het punt van evaluatie en controle)
- Alternatieve college-akkoorden (procesakkoorden)
- Civic crowdfunding (gemeente ondersteunt dat mensen hun eigen budgetten crowdfunden)
- Democratic challenge (BZK)² – uitdaging richting initiatieven van burgers om lokale democratie te versterken

Uit werkgroep werkwijze raad

Resultaten - ideeën/mogelijkheden voor de toekomst :

- Meer agendasetting door (begeleidings)commissies (i.c.m. proactieve houding)
- Inventariseren van gewenste bespreekonderwerpen en college vragen die voor te bereiden
- In LTA-gesprekken meer sturend richting college en organisatie
- Vanuit de raad meer zelf punten agenderen m.b.v. bespreekpunten/notitie
- Meer vorm vrij agenderen en bespreken
- Meer ruimte in commissies om actualiteiten te bespreken (vast punt?)
- Maandelijks actualiteitengesprek tussen raad en college
- Informele bijeenkomsten vaker openstellen voor pers/publiek, aankondigen
- Niet alles op stadhuis, meer op locatie, nadenken over ook buiten stadhuis uitzenden
- Meer opiniërende sessies in eerder stadium, publiek betrekken, kennis in stad gebruiken
- Elke woensdag tussen 13.00 – 22.30 uur standaard blokken voor raad/commissie
- Daarbinnen dan ook alle bijeenkomsten (formeel en informeel) plannen.
- Informele sessies invoegen in reguliere commissies, met vrijere vergaderorde
- Ruimte maken om bij dit soort sessies ook externen uit te nodigen om mee te praten
- Initiators van burgerinitiatieven uitnodigen in commissie om ideeën te bespreken
- Als commissie op locatie met initiatiefnemers in gesprek gaan (evt. openbaar, uitzending)
- Insprekers in de commissie zitplaats bieden in de kring van de vergadering
- Organiseren van ideeënmarkten en wijkstemdagen
- In collegebrieven duidelijker maken wat college van de raad wil
- Via opleggers voorzitter/griffie sturing geven aan het beoogde debat

¹ <http://nl.g1000.org> ; <http://g1000nu.ning.com> ; www.g1000groningen.nl

² <http://www.democraticchallenge.nl/>